

PROFESSIONAL RISKS MACHINE AGRICULTURAL PRODUCTION

Винокурова А.В.

Науковий керівник – к.т.н., доц. Задорожня В.В.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені

Петра Василенко

(61050, Харків, Московський проспект, 45, каф. Безпека життєдіяльності,

тел. (057) 732-86-63

E-mail: tservic@ticom.kharkov.ua; факс (057) 700-38-88

Професії тракториста-машиніста (механізатора) та водія транспортних засобів сільськогосподарського виробництва у цей час, незважаючи на чисельне скорочення працюючих і парку машин, є однією з основних і найбільш масових у сільськогосподарському виробництві.

Зниження ризику травмування механізаторів АПК належить до складних проблем, вирішенням яких займається прикладна наука охорона праці. Необхідність застосування системного підходу до дослідження проблеми забезпечення безпечних умов праці механізаторів визначається характером технологічних процесів виробництва продукції рослинництва, що обумовлюють спільне функціонування біологічної ланки – людини і технічного засобу виробництва – машини, здійснюване в певних умовах виробничого середовища, яке частково формується природними процесами, а частково є продуктом виробничої діяльності людини (санітарно-гігієнічний стан на робочих місцях тракторів і комбайнів, стан внутрішньогосподарських доріг і мостів, виробничих приміщень та ін.).

За останні декілька років, співвідношення смертельного травматизму в сільському господарстві до загального по всіх галузях економіки України знизилося з 30% до 12% [1]. Деякі проблеми щодо зниження рівня виробничого травматизму за останні роки вже вирішені, але ризик нещасних випадків в АПК України все ж залишається високим, зокрема на механізованих процесах у рослинництві та тваринництві.

Найчастіше відмічають травматизм серед механізаторів:

- падіння з тракторів і сільськогосподарських машин, особливо намагаючись потрапити у кабінку під час руху агрегату чи зіскочити на ходу;
- захоплення одягу і частин тіла неогородженими рухомими (обертливими) частинами машин;
- потрапляння частин тіла у різальні та подавальні механізми машин під ремонтування і регулювання з невимкненим двигуном або з невід'єднаним валом відбору потужності трактора, а також під час очищення лемешів та інших гострих і небезпечних частин машин руками, без чистиків;
- наїждження на сторонніх осіб у зоні виконання робіт;
- перевертання машин та ін.

Сьогодні показники ризику навіть для основних професій в виробничих процесах АПК відсутні, не розроблено класифікацію професій за критеріями ризику травмування та захворюваності на виробництві, а профілактика виробничого травматизму та професійної захворюваності можлива лише за умови ретельного вивчення причин їх виникнення.